

VERKSAMHETSBERÄTTELSE ÅR 2019

Styrelse:

Ordförande:	Ann-Britt Zakrisson (teckningsrätt)
Vice ordförande	Therese Sterner
Sekreterare	Pia Kalm-Stephens
Kassör	Margareta Eriksson (teckningsrätt)
Ordinarie ledamöter	Maria Rosengren Susanne Bengtsson-Lund Kersti Theander Sara Appeltofft
Webmaster	Birgitta Lagercrantz Marianne Eduards
Övriga uppdrag:	
Revisorer	Ann-Charlotte Sundqvist Ulrika Hellberg
Revisorssuppleant	Britt Eliasson Runed (1 år)
Valberedning	Åsa Persson (sammankallande) Anna Nordlind Britt-Marie Wallström
Medlemsansvarig	Susanne Bengtsson-Lund
Stipendiekommittè	Ann-Britt Zakrisson (ASTA) Caroline Stridsman Lena Lundh Marina Jonsson

Kvalitetsarbete och forskning

ASTA har under året fortsatt satsningen på att stimulera till kvalitetsutveckling och forskning inom området astma, allergi och KOL.

Vetenskaplig utställning

Under ASTA:s utbildningsdagar i Göteborg anordnades en posterutställning med en markant ökning till 13 st. Där gick pris för bästa poster till postern med titeln "*Description of inhalation technique in patients with COPD in primary care*" av Annika Lindh, med motiveringen: ett väl genomfört projekt med tydligt huvudbudskap och konklusion. Layouten är innovativ, spännande och lättläst vilket ger mersmak för vidare läsning. Annika Lindh, Karlstad och Örebro Universitet höll även en muntlig presentation.

Stipendier

Till Årets ASTA utsågs Ann-Charlotte Karlsson, som nominerades av sina arbetskamrater vid Lungmottagningen, Centralsjukhuset i Kristianstad.

ASTA-stipendie 1 á 50 000kr gick till Maria Ödling, Inst. för klin. forskning, Södersjukhuset, Stockholm. *Asthma in adolescents and young adults – with focus on severe asthma and the transition from pediatric to adult healthcare*. Viktigt projekt som följer svårt sjuka i astma från behandling inom barnsjukvården till överföring i vuxensjukvården.

ASTA-stipendie 2 á 50 000kr gick till Therese Sterner, Inst. för klinisk forskning, Malmö Lund Universitet, Lund. *The allergic teenager - with focus on health-related quality of life and physical activity*. Viktigt och intressant projekt som berör många ungdomar och ligger i linje med att vården ska stödja människor till förbättrade levnadsvanor där fysisk aktivitet är en viktig del.

Evas minnesfond á 20 000kr gick till Maria Emilsson, Högskolan Väst, Trollhättan. *Smartphone i astmavården - ett verktyg för att individualisera och förbättra astmakontroll, fysisk aktivitet och följsamhet till medicinsk behandling*. Viktigt projekt som ingår i utveckling av e-hälsa och kan leda till att patienten får en ökad insyn i sin egen behandling.

Medlemsbidrag

Två medlemsbidrag delades ut förra året. Barbara Ekman och Lena Forsberg för att åka på kongress Pediatric Allergy and Asthma Meeting (PAAM) i Florence, Italien och presentera sitt kvalitetsarbete, en utvärdering av arbetet med att förbättra och kvalitetssäkra behandlingen av barn <6 år med akut astma genom att implementera befintliga riktlinjer för att administrering av luftförsvidgande läkemedel via spray och spacer. Ann-Charlotte Sundqvist fick också medlemsbidrag för att åka på samma kongress med sin poster över livskvalitet efter behandling med oral immunterapi.

Arbetsgrupper

Styrelseuppdrag i samband med ASTA-dagarna.

Checklistan för styrelsens uppdrag i samband med ASTA-dagarna har utvärderats och uppdaterats inför 2020 års ASTA-dagar.

Mångkulturellt arbete med astma, allergi och KOL.

En arbetsgrupp har tillsatts för att ta fram kunskapsbaserade dokument gällande arbete med personer med annan kulturell bakgrund. En enkät har utarbetats och är ute på pilot.

Enkät angående implementering av de nationella riktlinjerna

Sara Appeltoft och Susanne Bengtsson Lund har utfört en enkät bland ASTA's medlemmar gällande: Implementering av de nationella riktlinjerna i primärvård, öppenvård och slutenvård- hur har det gått? Syftet var att kartlägga hur de nationella riktlinjerna har införts i primärvård, öppenvård och slutenvård gällande barn/ vuxna samt vilket administrerings sätt för akutläkemedel som används vid astma. Resultatet redovisades på ASTA- dagarna i Karlstad. En uppföljning har planerats.

Metod och omvårdnadsdokument gällande inhalationsteknik

En arbetsgrupp bestående av Annika Lindh, Karlstad, samt Ulrika Berg och Benita Björk, Skåne, tillsattes för att arbeta med inhalationsteknik.

Forskningsplan gällande registerstudie

Ett första möte bland forskare, doktorander och andra intresserade anslutna till ASTA hölls på ASTA-dagarna. Där enades om att skriva en forskningsplan för en registerstudie genom utnyttjande av LVR-data. Caroline Stridsman ansvarar för igångsättandet inom ramen för OLIN-studierna.

Revidering av befintliga dokument

Arbetsbeskrivningen planerades att revideras under 2019. Det får anstå då vi inte hann med det. Diskussioner har förekommit om vi ska ta bort den helt då vi har nya kriterier samt tydliggjort interprofessionell samverkan.

Spirometridokumentet påbörjades med ändring av doserna vid reversibilitets test samt att lägga till vad som gäller vid PEF-mätning.

Utbildning och fortbildning

ASTA-dagarna

Årets utbildningsdagar hölls i Göteborg 190411-190412. Den lokala arrangörgruppen hade tagit fram ett innehållsrikt och intressant program som inspirerade och gav ny kunskap till medlemmarna. Antal deltagare var stort liksom antalet utställare. Fortsatt samarbete med Malmö kongressbyrå för att hålla i ASTA-dagarna de följande åren.

Utbildningsinsatser på högskolor och universitet

ASTA har agerat som ett stöd för uppstart av utbildningar för astma, allergi och KOL-sjuksköterskor på landets universitet och högskolor.

Medlemsmöte i samband med Barnläkarföreningens (BLF) allergimöte

BLF:s allergisektions höstmöte var i Umeå i september. På förmötet, tillsammans med sektionens styrelse, fortsatte tidigare diskussioner.

Medlemsmötet för ASTA, hölls dag två, med många besökare där vi informerade om ASTAs arbete.

Utbildning i samarbete med industrin

Styrelsens beslut att göra en paus i samarbetet med läkemedelsindustrin gällande utbildningar och istället fokusera på de högskoleutbildningar som finns i landet har fortsatt.

Medlemskontakter

Medlemsbrev

Under året har ordförande skrivit fyra medlemsbrev som främst har skickats ut via e-post.

Hemsidan

På ASTA:s hemsida www.asta.org.se kan medlemmarna ta del av aktuell information, medlemsbrev, information om utbildningar och mycket annat. Birgitta Lagercrantz och Marianne Eduards är webmaster och tillsammans har de gjort förbättringar. Under senare del av 2019 har man avvaktat med förändringar då Svensk sjuksköterskeförening planerar ny plattform för sektionernas hemsidor.

Facebook

Under 2019 har arbetet med en Facebook-grupp inom ASTA fortsatt. Syftet med denna är att på ett enkelt sätt sprida information till medlemmarna. För närvarande har gruppen 229 medlemmar.

Ansvarig i styrelsen: Susanne Bengtsson-Lund

Årsmöte

Årsmöte hölls 190412 i Göteborg med Åsa Andersson från Svensk sjuksköterskeförening som ordförande.

Styrelsemöten

Förutom ett kort möte i samband med årsmötet har styrelsen haft tre protokollförda styrelsemöten under året.

Ekonomi

Medlemsavgiften har under året varit oförändrad, d.v.s. 200 kr för verksamma medlemmar och 100 kr för pensionärer. En separat ekonomisk berättelse bifogas.

Nationellt arbete

Samarbete med berörda läkarorganisationer

Föreningen har under året haft ett gott samarbete med BLF-al allergisektion, Svensk Förening för Allergologer (SFFA) och Svensk Förening för Allmän-medicin (SFAM) nätverk, Nätverket för Astma-, Allergi- och KOL-intresserade Allmänläkare (NAAKA).

Therese Sterner, Susanne Bengtsson Lund och Birgitta Lagercrantz gjorde tillsammans med BLF-AL en revidering av Hembesök och Besök i förskola/skola dokumenten under 2018. Dokumenten blev godkända och utlagda på Svenska barnläkarföreningens delförening för allergi och lungmedicins hemsida under 2019.

Ett arbete tillsammans med SFFA har fortsatt gällande revidering av AIT dokumentet där Therese Sterner, Lund och Irene Eriksson, Hallsberg deltar för ASTA. Arbetet är slutfört och dokumentet kommer att publiceras på SFFAs hemsida under våren 2019.

Spirometrikörkortet har fortsatt att utvecklas tillsammans med NAAKA där också en certifiering av utbildningen där några regioner har gått med i Lipus-certifieringen. Maria Rosengren är representant för ASTA.

Utbildningsmaterialet till SLIT-körkortsutbildningen blev slutförd under 2019 tillsammans med SFFA och NAAKA. Marianne Edwards är representant för ASTA.

”Bra mat för alla” är ett projekt från Astma&Allergi-förbundet har representerats av Birgitta Lagercrantz från ASTA.

Luftvägsregistret

Under 2019 har antalet patientregistreringar ökat till över 272 000 och 1000 enheter är anslutna i registret. Intresset har ökat för att använda luftvägsregistret som kvalitetsuppföljning i omhändertagandet av diagnosgruppen astma och KOL.

Flera större utbildningsmöten för användare har hållits i landet under året.

På luftvägsregistrets hemsida, <https://lvr.registercentrum.se/>, finns all information som rör registret, både när det gäller intresseanmälan, manualer, väntrumsinformation, patientinformation mm. Här finns även namn och telefonnummer till de regionala och lokala koordinatörerna.

Kontaktperson i styrelsen: Kersti Theander

Patientorganisationer (Astma och allergiförbundet samt Hjärt- och lungsjukas förening)

Ett fortsatt gott samarbete med patientorganisationerna har funnits under året. Ordförande har deltagit i en Workshop tillsammans med Astma och allergiförbundet gällande upprättande av en Toleranskonferens, en början på ett arbetssätt liknande det arbete som gjorts i Finland för 10-15 år sedan.

Nationellt kunskapscentrum om matallergi och matöverkänslighet ett samarbete mellan Astma- och allergiförbundet, Karolinska Institutet och Livsmedelsföretagen, startade upp en referensgrupp ”Att arbeta med matallergi” i arbetet för Bra mat för alla, där ASTA är representerat.

SARA-gruppen

ASTA har under året medverkat i SARA-gruppen och har representerats av Marianne Edwards. I gruppen ingår också representanter för sjukgymnaster/fysioterapeuter, dietister, SFFA, NAAKA och BLF:s allergisektion. Astma- och allergiförbundet är sammankallande och ordförande.

Nationella riktlinjer/Kunskapsstyrning – Nationellt Programområde (NPO) samt Nationell arbetsgrupp (NAG) Lung och allergi, SKR.

ASTA har fortlöpande deltagit i diskussioner och workshops gällande Socialstyrelsens nationella riktlinjer och kunskapsstyrningskonceptet.

Vårdförbundet

En viktig del i samarbetet är att vår förening anlitar deras medlemservice. Något ordföranderåd har dock ej ägt rum under året.

Svensk sjuksköterskeförening

ASTA ingår sedan flera år i Svensk sjuksköterskeförening nätverk för sektioner och nätverk. ASTA:s kontaktperson är Ann-Britt Zakrisson som har deltagit i ordförandekonferens/Föreningsstämma. Till Föreningsstämman skrevs en motion angående att Omvårdnadsmagasinet skulle delvis bli peer reviewed vilket blev avslaget. ASTA har även deltagit i andra sektionsdagar initierade av Svensk sjuksköterskeförening som gällt Nära vård samt Specialistsjuksköterskans utbildning.

Tobacco Endgame Rökfritt Sverige 2025

ASTA är fortsatt med i Tobacco Endgame Rökfritt Sverige 2025, www.tobaksfakta.se Syftet är att samla opinion i alla samhällssektorer för ett politiskt beslut i kommande mandatperiod för ett måldatum – förslaget är år 2025 – då rökningen ska ha minskat till mindre än 5%. ASTA är en av ca 50 organisationer som stödjer behovet av en skärpt tobakspolitik.

Smart

Smart är en anti-tobak-organisation som skriver kontrakt med ungdomar om att inte börja röka. ASTA stödjer den organisationen genom att de lägger ut vår logga på deras hemsida.

Remissvar

- NAG Lung Allergi ang certifiering av astma/KOLmottagningar, ett gemensamt nationellt dokument.
- Svensk sjuksköterskeförening Organisationsutredning
- Svensk sjuksköterskeförening Nära vård

Internationellt arbete

Respiratory Nurses Association (ERNA) har lagts ner då verksamheten inryms i sjuksköterskesektionen i ERS 9.03. De anordnar öppna medlemsmöten på internationella kongresser, tex European Respiratory Society (ERS) och EAACI. Även EACCI har bildat en konstellation med dietister och sjuksköterskor där Inger Kull representerar ASTA.

Ann-Britt Zakrisson och Birgitta Lagercrantz har deltagit i nordiskt samarbete mellan ASTAs motsvarigheter i Finland, Danmark och Norge. NANA (Nordic Allergy Nurses Association). Mötet var i Åbo i augusti 2019 där det avhandlades utbildning och diskuterades struktur för hur samarbetet ska fortskrida.

Slutord

Styrelsen vill tacka alla engagerade medlemmar för det gångna året. Tillsammans har vi på olika sätt bidragit till att stimulera till en kunskapsbaserad vård av personer med astma, allergi och KOL. Vi ser med tillförsikt fram emot att fortsätta detta arbete.

Stockholm 2020-02-28

Pia Kalm-Stephens, sekreterare

Ann-Britt Zakrisson, ordförande

Therese Sterner

Margareta Eriksson

Maria Rosengren

Kersti Theander

Sara Appelfofft

Susanne Bengtsson-Lund

Marianne Eduards

Birgitta Lagercrantz